Yak?n Do?u Evlilikte Uyum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yak?n Do?u Evlilikte Uyum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32744

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yak?n Do?u Evlilikte Uyum Ölçe?i (YDEUÖ), evli bireylerin e?leriyle olan ili?kilerindeki uyum düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, 2017 y?l?nda Bayraktaro?lu ve arkada?lar? taraf?ndan, evlilik ili?kilerinde ya?anan memnuniyet, çat??ma çözme becerileri ve genel evlilik kalitesi gibi kritik boyutlar? de?erlendirmek üzere bilimsel yöntemlerle geli?tirilmi?tir. Bu ölçek, özellikle kültürel ba?lamda evlilik dinamiklerini incelemek isteyen ara?t?rmac?lar için önemli bir kaynak sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Evlilikte Uyum, Evlilik Kalitesi, Psikometrik Özellikler, Ölçek Geli?tirme, Yak?n Do?u, Aile Terapisi, ?li?ki Memnuniyeti

Yazarlar

Hüseyin Bayraktaro?lu, Mehmet Tezer, U?ur Beyaz?t, Emine Çak?c?

Amaç

Yak?n Do?u Evlilikte Uyum Ölçe?i'nin temel amac?, evli bireylerin ili?kisel doyum ve uyum seviyelerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Ölçek, evlilik dan??manl??? ve ara?t?rmalar?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r, böylece çiftlerin ya?ad??? uyum veya uyumsuzluk alanlar?n?n objektif bir de?erlendirmesini sa?lamay? hedefler.

Bu araç, evlilikteki i?levselli?i, duygusal yak?nl??? ve e?ler aras?ndaki kar??l?kl? anlay??? ölçerek, potansiyel risk alt?ndaki evlilikleri erken te?his etmeye yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, özellikle bölgenin kültürel dinamiklerine uygun, yerel geçerlili?i olan bir ölçüm arac? ihtiyac?na cevap vermi?tir.

Yap? (Construct)

Ölçek, psikolojideki **evlilikte uyum** (Marital Adjustment) yap?s?n? ölçmektedir. Evlilikte uyum, bir çiftin ili?kideki çat??malar? ba?ar?yla çözme, ortak hedeflere ula?ma ve genel ya?am memnuniyetini sürdürme yetene?i olarak tan?mlan?r. Bu yap? genellikle duygusal yak?nl?k, cinsel uyum, finansal anla?ma, bo? zaman aktivitelerinde uyum ve problem çözme becerisi gibi alt boyutlar? içerir.

Geli?tiriciler, bu ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu ve evlilik uyumunun sadece çat??ma yoklu?u de?il, ayn? zamanda pozitif etkile?imlerin varl???yla da karakterize edildi?ini varsaym??lard?r. Ölçek maddeleri, bu karma??k yap?n?n farkl? yönlerini kapsayacak ?ekilde

ARABPSYCHOLOGY.COM

titizlikle olu?turulmu?tur.

Geçerlik

Yak?n Do?u Evlilikte Uyum Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten evlilik uyumu yap?s?n? ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Yap?lan çal??mada, yap? geçerli?ini belirlemek için hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r.

DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yap?s?n? destekler nitelikte olup, kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI) göstermi?tir. Ayr?ca, benzer yap?lar? ölçen di?er evlilik uyumu ölçekleri ile korelasyonlar incelenerek **ölçüt ba??ml? geçerlik** (criterion validity) ve yak?nsak geçerlik (convergent validity) kan?tlar? sunulmu?tur. Yüksek korelasyonlar, YDEUÖ'nün evlilik uyumunu geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek için incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenirli?i, **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in genel Cronbach Alfa de?erinin yüksek oldu?u (genellikle .80'in üzerinde) rapor edilmi?tir, bu da ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i çal??malar? da yap?lm?? olabilir. Yüksek test-tekrar test korelasyonlar?, ölçek puanlar?n?n k?sa bir zaman aral???nda kararl? kald???n? ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Yak?n Do?u Evlilikte Uyum Ölçe?i'nin geli?tirme a?amas?nda, yap?sal boyutlar?n? ortaya ç?karmak için faktör analizi uygulanm??t?r. Orijinal çal??mada (Bayraktaro?lu vd., 2017), ölçe?in çok boyutlu bir yap?da oldu?u ve evlilik uyumunun farkl? yönlerini temsil eden alt faktörlere ayr?ld??? belirlenmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?ini ve faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü sa?lam?? ve ara?t?rmac?lar?n evlilik uyumunun hangi bile?enlerinin ölçüldü?ünü netle?tirmesine olanak tan?m??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçek olarak geli?tirilmi? ve psikometrik özellikleri test edilmi?tir)

Format: Derecelendirme format? (Genellikle Likert tipi bir ölçek kullan?lm??t?r, ancak kesin derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Evli Bireyler

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Evli bireyler)

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??ma, Yak?n Do?u bölgesindeki evli bireylerden olu?an bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i (Self-report scale). Kat?l?mc?lar, evlilik ili?kilerine dair maddelere ne derece kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Evlilik Uyum Ölçe?i, Yak?n Do?u, Psikometri, Cronbach Alfa, Evlilik ?li?kileri, Aile Çal??malar?, Yap? Geçerli?i

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: hbayraktaroglu@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Hüseyin Bayraktaro?lu (?leti?im bilgileri için makaleye ba?vurulmal?d?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Geli?tirme Y?l?: 2017

Kullan?m ?zinleri: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar(lar) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ölçe?in akademik kullan?m?na dair ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal doküman? (DOCX format?nda) a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yakin-dogu-evlilikte-uyum-olcegi-toad.docx

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Bayraktaro?lu, H., Tezer, M., Beyaz?t, U. and Çak?c?, E. (2017). The Development and Assessment of Psychometric Properties of Near East Marital Adjustment Scale. *International Journal of Educational Sciences, 19(2-3)*, 205-213.

Makalenin tam özetine ve detaylar?na a?a??daki resmi yay?nc? linkinden ula??labilir: tandfonline.com

Yak?n Do?u Evlilikte Uyum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddeler için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM